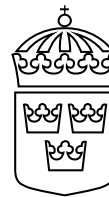

Regeringens skrivelse

2019/20:202

ILO:s hundraårsdeklaration för framtidens
arbetsliv

Skr.
2019/20:202

Regeringen överlämnar denna skrivelse till riksdagen.

Stockholm den 3 september 2020

Morgan Johansson

Eva Nordmark
(Arbetsmarknadsdepartementet)

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

Genom skrivelsen informeras riksdagen om Internationella arbetsorganisationens (ILO) hundraårsdeklaration för framtidens arbetsliv och tillhörande Resolution om hundraårsdeklarationen för framtidens arbetsliv.

Innehållsförteckning

1	Internationella arbetsorganisationen	3
2	ILO:s hundraårsdeklaration för framtidens arbetsliv	3
2.1	Bakgrund	3
2.2	Hundraårsdeklarationens syfte och innehåll	4
2.2.1	Ingressen	4
2.2.2	Utveckling och utmaningar	4
2.2.3	Organisationens prioriterade uppgifter	5
2.2.4	Riktlinjer för medlemsstater	6
2.2.5	Grundläggande instrument för organisationen	6
2.3	Resolution om hundraårsdeklarationen för framtidens arbetsliv	7
3	Regeringens bedömning	7
Bilaga 1	Deklarationen på svenska och engelska	10
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 3 september 2020		23

Internationella arbetsorganisationen (ILO) är FN:s fackorgan för sysselsättnings- och arbetslivsfrågor. ILO bildades i och med Versaillesfördraget 1919 utifrån insikten om att social rättvisa är avgörande för universell och varaktig fred. Organisationens grundläggande mål är att bekämpa fattigdom och främja social rättvisa genom sysselsättning och bättre arbetsvillkor i hela världen samt värna om föreningsfrihet och den kollektiva förhandlingsrätten.

ILO är det enda FN-organet där regeringar, arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer deltar i beslutande- och verkställande organ på lika villkor. Alla tre parter har oberoende status och full rösträtt.

Internationella arbetskonferensen sammanträder i regel en gång per år. Arbetskonferensen kan enligt artikel 19 i organisationens stadga besluta om internationella konventioner och rekommendationer.

Arbetskonferensen kan också besluta om deklARATIONER och resolutioner. Dessa är icke-bindande dokument vars avsikt är att ange principer och riktlinjer för hur ILO:s stadgeenliga mål ska genomföras. ILO har beslutat att integrera 1944 års PhiladelphiadeklARATION i stadgarna medan 1998 års deklARATION om grundläggande rättigheter och mänskliga rättigheter i arbetslivet, samt 2008 års deklARATION om social rättvisa för en rättvis globalisering, kompletterar organisationens konstitutionella mandat.

2 ILO:s hundraårsdeklARATION för framtidens arbetsliv

2.1 Bakgrund

2015 lanserade ILO ett initiativ om framtidens arbetsliv (The Future of Work Initiative) i syfte att belysa utmaningarna för framtidens arbetsliv och rusta ILO för att hantera dessa i och med att organisationen 2019 skulle ta klivet in i sitt andra århundrade.

Som del av initiativet lanserades 2017 Globala kommissionen om framtidens arbetsliv i syfte att generera idéer och lösningar kring de arbetsrelaterade förändringarna. Statsminister Stefan Löfven var, tillsammans med Sydafrikas president Cyril Ramaphosa, medordförande för kommissionen som lämnade en rapport till ILO i januari 2019.

Kommissionens rapport om framtidens arbetsliv har fungerat som underlag inför arbetet med en hundraårsdeklARATION för framtidens arbetsliv.

Vid Internationella arbetskonferensens 108:e möte, som ägde rum i Genève mellan den 10 och den 21 juni 2019, antogs den 21 juni 2019 en hundraårsdeklARATION för framtidens arbetsliv. DeklARATIONEN antogs enhälligt och utan omröstning.

2.2 Hundraårsdeklarationens syfte och innehåll

Hundraårsdeklarationen för framtidens arbetsliv förnyar ILO:s grundläggande uppdrag om social rättvisa för alla och är en bekräftelse på att ILO:s uppdrag är lika viktigt idag som när organisationen inrättades för hundra år sedan. Deklarationen betonar de framsteg som gjorts de senaste hundra åren men riktar främst uppmärksamhet på den riktning framtiden måste ta för att målet om social rättvisa ska kunna uppnås på global nivå.

Deklarationen är uppbyggd i fyra avsnitt utöver ingressen, nämligen (I) Beskrivning av utveckling och utmaningar, (II) Organisationens prioriterade uppgifter, (III) Riktlinjer för medlemsstater och (IV) Grundläggande instrument för organisationen. Som komplement till deklarationen antogs samtidigt Resolutionen om hundraårsdeklarationen för framtidens arbetsliv.

2.2.1 Ingressen

Inledningsvis konstateras att erfarenheterna från de senaste hundra åren har bekräftat att kontinuerlig och samordnad handling från regeringar och företrädare för arbetsgivare och arbetstagare har lett till historiska landvinningar i fråga om ekonomiska och sociala framsteg som resulterat i humanare arbetsvillkor.

Samtidigt framhålls att fattigdom, ojämlikhet och orättvisa, konflikter och humanitära nödsituationer utgör ett hot mot dessa framsteg. Därför är det angeläget att regeringar, arbetsgivare och arbetstagare fortsätter arbeta för att forma framtidens arbetsliv på ett sätt som gör att den vision som organisationen är grundad på förverkligas. Vikten av multilateralism, social dialog samt hållbara företag anses avgörande för att uppnå en välfungerande och produktiv ekonomi med anständiga arbetsvillkor.

I ingressen tas dessutom ställning för en värld fri från våld och trakasserier samt bekräftas att arbete inte är en handelsvara.

2.2.2 Utveckling och utmaningar

I deklarationens del I slås fast att ILO:s hundraårsjubileum äger rum i en tid då arbetslivet utsätts för omvälvande förändringar. Teknisk innovation, demografiska förändringar samt miljö- och klimatförändringar, globalisering och ojämlikhet tas upp som exempel på faktorer som påverkar framtidens arbetsliv och människans plats däri.

För att hantera utmaningarna och ta vara på de möjligheter som följer av utvecklingen är det angeläget att agera omgående. På så sätt kan ett rättvist, inkluderande och tryggt framtida arbetsliv med tillgång till produktiv och fritt vald sysselsättning och anständiga arbetsvillkor formas. Eftersom ILO:s medlemsantal har nått närmast universell omfattning finns, enligt deklarationen, goda förutsättningar för att uppnå social rättvisa i alla världens regioner.

För att arbetet för social rättvisa ska fortskrida betonar deklarationen vikten av att ILO vidareutvecklar sitt förhållningssätt till framtidens arbetsliv genom att anamma ett människocentrerat synsätt. Arbetstagares rättigheter och människors behov måste placeras i centrum för både

ekonomi-, social- och miljöpolitik. Detta beskrivs som grundläggande för en hållbar utveckling och fattigdomsbekämpning som inte lämnar någon utanför.

Skr. 2019/20:202

Deklarationen använder det åttonde globala hållbarhetsmålet för hållbar utveckling (anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt) som kompass för arbetet med att uppnå social rättvisa och deklARATIONEN blir en slags färdplan för hur alla gemensamt kan bidra till att uppnå anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt på global nivå.

2.2.3 Organisationens prioriterade uppgifter

I deklARATIONENS avsnitt II presenteras sjutton punkter för hur ILO framöver bör inrikta sitt arbete för att bidra till en rättvis övergång till framtidens arbetsliv och därmed en rättvis och hållbar framtid. I det följande lyfts några av de sjutton prioriteringarna.

Vikten av att verka för livslångt lärande för alla arbetstagare som ett gemensamt ansvar för regeringarna och arbetsmarknadens parter lyfts fram i syfte att motverka kompetensklyftor, verka för lyhördhet i utbildningssystemet för arbetsmarknadens behov och arbetstagares kapacitet att ta vara på möjligheterna till produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor.

Att nyttja potentialen hos tekniska framsteg och produktivitetsökningar i syfte att åstadkomma produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor och hållbar utveckling nämns särskilt som en aspekt som kan ha stor betydelse för att bidra till en rättvisare fördelning i samhället.

Jämställdhet i arbetslivet tillhör också en av prioriteringarna. Aspekter som lika möjligheter och likabehandling, likalön, fördelning av familjeansvar och balansen mellan privat- och arbetsliv lyfts fram som viktiga i arbetet.

Vikten av att underlätta övergången från utbildning till arbete samt att stödja åtgärder som bidrar till att äldres valmöjligheter på arbetsmarknaden utökas understryks. Likaså att verka för arbetstagares rättigheter med fokus på föreningsfrihet och rätten till kollektiva avtalsförhandlingar samt att utveckla och förbättra system för socialt skydd anpassade till utvecklingen på arbetsmarknaden.

Den privata sektorn som källa till ekonomisk tillväxt och sysselsättning bör enligt deklARATIONSTEXTEN stödjas genom att eftersträva en gynnsam miljö för entreprenörskap och hållbara företag. Dessutom framhävs betydelsen av offentlig sektor som arbetsgivare och tillhandahållare av offentliga tjänster.

ILO ska också ägna uppmärksamhet åt att främja övergången från informell till formell ekonomi samt säkra att olika arbetsformer och produktivitets- och affärsmodeller sörjer för anständiga arbetsvillkor och bidrar till full produktivitet och fritt vald sysselsättning. Arbetet med att eliminera barn- och tvångsarbete är fortsatt en prioritering för ILO.

Den multilaterala arenan framhävs som essentiell i arbetet med att uppnå social rättvisa. Att säkra den politiska samstämmigheten på global nivå kring produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor är viktig för den hållbara utvecklingen och i arbetet med att bekämpa ojämlika inkomster och fattigdom.

Deklarationen understryker även den centrala roll som den sociala dialogen har för sammanhållningen, inte bara på arbetsmarknaden, utan för samhället i stort.

Säkra och sunda arbetsvillkor nämns också som en grundläggande förutsättning för anständigt arbete.

2.2.4 Riktlinjer för medlemsstater

Alla medlemsstater uppmanas i deklarationens avsnitt III att, både individuellt och tillsammans, och på grundval av trepartism och dialog mellan arbetsmarknadens parter, arbeta för att

1. stärka alla människors kapacitet att dra nytta av möjligheterna i ett föränderligt arbetsliv
2. stärka arbetslivets institutioner och säkra ett arbetsrättsligt skydd
3. främja en inkluderande ekonomisk utveckling och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor.

För varje mål presenteras ett antal förslag på åtgärder som kan genomföras i syfte att uppnå målsättningen.

Som åtgärder kopplade till mål 1 betonas bland annat det livslånga lärandet, likabehandling och lika lön för lika jobb för kvinnor och män samt välfärdssystem som säkrar en grundtrygghet för alla.

Som åtgärder kopplade till mål 2 framhålls bland annat iakttagandet av arbetstagares grundläggande rättigheter, främjandet av skäliga minimilöner, utrotandet av tvångs- och barnarbete, främjandet av gränser för maximal arbetstid samt trygga och säkra arbetsplatser.

Som åtgärder kopplade till mål 3 nämns bland annat makroekonomisk politik som syftar till att främja inkluderande och hållbar tillväxt och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor. Dessutom poängteras vikten av handelspolitik, industripolitik och sektoriell politik som främjar anständiga arbetsvillkor och stärker produktiviteten. Därutöver framhävs åtgärder som främjar övergången från informella till formella jobb och som säkrar skyddet av den personliga integriteten i tider av digital omställning och nya plattformsbaserade affärsmodeller.

2.2.5 Grundläggande instrument för organisationen

ILO:s huvuduppgift är att utforma internationella konventioner om arbetslivet, övervaka samt stödja medlemsländerna i arbetet med att följa avtalen. Därför är det viktigt att organisationen har, och verkar för, en tydlig och aktuell samling internationella arbetsnormer som kan anpassas till förändrade arbetslivsmönster och därmed fortsätta skydda arbetstagare och beakta hållbara företags behov.

I deklarationen uppmanas alla medlemsstater att arbeta för ratifikation och genomförande av ILO:s kärnkonventioner samt ratifikation av andra ILO-standarder. ILO har en viktig uppgift i att bistå medlemmar i ratifikationsprocesser och tillämpningar av ILO-standarder. Att medlemsstaterna ratificerar och tillämpar ILO:s konventioner och förbättrar partssamverkan är väsentligt för att möta utmaningarna i framtidens arbetsliv.

Deklarationen framhåller också trepartismen och ILO åläggs att fortsätta uppmuntra utvecklingen av starka och representativa organisationer för arbetsmarknadens parter samt att stärka parternas kapacitet att delta i processer som rör arbetsmarknaden.

Dessutom betonas multilateralismen och den viktiga roll denna spelar. Med stöd i deklarationens fjärde avsnitt kan ILO arbeta för att förstärka samarbetet inom det multilaterala systemet i syfte att stärka den politiska samstämmigheten om ett människocentrerat förhållningssätt till framtidens arbetsliv.

För att målen ska förverkligas krävs att dessa tas i beaktande i organisationens planerings- och budgetarbete. De tjänster som ILO erbjuder sina medlemmar och arbetsmarknadens parter måste grunda sig på en förståelse av de olika behov, prioriteringar och utvecklingsnivåer som existerar i medlemsstaterna. ILO bör därför arbeta för att bibehålla sin kapacitet och sakkunskap på högsta nivå för att ytterligare kunna höja kvaliteten på sin evidensbaserade policyrådgivning.

2.3 Resolution om hundraårsdeklarationen för framtidens arbetsliv

Samtidigt som Internationella arbetskonferensen antog hundraårsdeklarationen för framtidens arbetsliv antogs också en medföljande resolution (resolution om hundraårsdeklarationen för framtidens arbetsliv).

Resolutionen fokuserar på hur ILO ska stärka arbetet med genomförandet av hundraårsdeklarationen genom att särskilt betona

- att ILO:s styrelse så snart som möjligt bör få presenterat konkreta förslag om hur säkra och sunda arbetsvillkor kan inkluderas i ILO:s ramverk av grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet
- att prioriteringarna i hundraårsdeklarationen reflekteras i ILO:s framtida program- och budgetförslag
- att ratificeringen av 1986 års akt angående ändringar i ILO:s stadga, som är tänkt att demokratisera funktionen och sammansättningen av ILO:s styrande organ, är särskilt angelägen
- att det tas fram förslag kring hur den politiska samstämmigheten i det multilaterala systemet kan stärkas.

3 Regeringens bedömning

Hur framtidens arbetsliv ska se ut är inte förutbestämt av den tekniska utvecklingen eller av andra övergripande trender utan går att påverka. För att forma ett rättvist, inkluderande och tryggt modernt arbetsliv krävs utöver ambitiös nationell politik också globalt samarbete och engagemang. Därför välkomnar regeringen den politiska viljeyttring från ILO:s medlemmar som hundraårsdeklarationen för framtidens arbetsliv utgör.

De allvarliga konsekvenser vi hittills sett av covid-19-pandemin i världen bekräftar vikten av att fortsätta det multilaterala samarbetet om sysselsättningsfrågorna. FN:s ramverk för omedelbar socio-ekonomisk respons på covid-19 (UN Framework for the Immediate Socio-Economic Response to COVID-19) lyfter bland annat fram vikten av att upprätthålla inkomster och sysselsättning i nöd- och återhämtningsinsatserna för människor överallt. Under Ebola-utbrottet i Västafrika 2014 dog fler människor av kollapsen av sociala tjänster och ekonomisk nedgång än av viruset. Covid-19-pandemin kan förvärra och fördjupa befintliga ojämlikheter som i sin tur förstärker effekterna av pandemin. FN-ramverket lyfter bland annat fram social dialog och att de som omfattas av åtgärderna har tillit till dessa som viktiga för att bekämpa krisen.

ILO, som enda trepartiska FN-organisation, har en central roll för att framtidens arbetsliv också ska bli ett anständigt arbetsliv. Den grundläggande principen att arbete inte är en handelsvara är en viktig utgångspunkt för ett anständigt arbetsliv. Regeringen instämmer därför till fullo när denna grundläggande princip återigen lyfts fram och bekräftas i deklARATIONEN.

Tidigare ILO-deklARATIONER har också lyft frågan om samarbete mellan ILO och andra internationella organisationer i syfte att främja produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor. Ett flertal internationella organisationer har gett ut rapporter om framtidens arbetsliv och gett sina perspektiv på hur utmaningarna bör lösas. Regeringen ser positivt på att det globala samarbetet kring framtidens arbetsliv stärks och att en sammanhållen ansats i frågor kopplade till detta eftersträvas i det internationella samfundet. Covid-19-pandemins konsekvenser i form av stängda gränser och risk för ökad nationalism visar dessutom hur angeläget det är att både värna ett starkt multilateralt samarbete och att utveckla det.

Den trepartiska mekanismen där regeringar, arbetsgivare och arbetstagare fastställer rättigheter och skyddsregler på arbetsmarknaden kan medverka till att minska intressekonflikter mellan parterna och på sikt bidra till stabilitet och demokratisk utveckling i världen. Det är därför positivt att deklARATIONEN lyfter trepartismen som viktig för samhällens övergripande sammanhållning och välfungerande och produktiva ekonomier. Föreningsfrihet och den kollektiva förhandlingsrätten är grundläggande för den sociala dialogen och trepartismen och regeringen välkomnar att deklARATIONEN understryker dess vikt. Att ILO åläggs att fortsätta uppmuntra utvecklingen av starka och representativa organisationer för arbetsmarknadens parter samt stärka sina parters kapacitet att delta i alla berörda processer med anknytning till arbetsmarknaden välkomnas också. I ett snabbt föränderligt arbetsliv spelar social dialog en betydelsefull roll i att säkra ett framtidens arbetsliv där inkludering, trygghet och rättvisa står i fokus.

Omställningsförmågan är central i hanteringen av de utmaningar som uppstår när arbetslivet förändras. Det är därför positivt att hundraårsdeklARATIONEN lägger stor vikt vid omställningsförmåga och lyfter fram den som en viktig del för att möta framtidens utmaningar i arbetslivet. Omställning inbegriper förebyggande åtgärder, livslångt lärande och vidmakthållande av institutioner som kan främja individers möjligheter att byta jobb. Även den gröna omställningen, dvs. hur arbetslivet ska anpassas

efter klimatutmaningarna, är viktig att beakta. Att ILO framöver i större utsträckning ska fokusera på omställningsfrågan är välkommet. Skr. 2019/20:202

Regeringen välkomnar betoningen av jämställdhetsperspektivet i hundraårsdeklarationen. Det är viktigt att öka ansträngningarna för att uppnå jämställdhet mellan kvinnor och män i arbetslivet inklusive jämställda löner och en jämn fördelning mellan kvinnor och män av det obetalda hem- och omsorgsarbetet.

Skrivningarna i deklarationen om arbetsvillkor kan bidra till att höja statusen för arbetsmiljöfrågorna och därmed bidra till att stärka arbetstagarnas rättigheter. Av resolutionen framgår dessutom att ILO:s styrelse, så snart som möjligt, bör ta ställning till konkreta förslag om hur säkra och sunda arbetsvillkor kan inkluderas i ILO:s ramverk av grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet. Genom att erkänna en god arbetsmiljö som en del av de grundläggande principerna och rättigheterna kan arbetsmiljöperspektivet i arbetslivet stärkas.

Deklarationen på svenska och engelska

Internationella konferensen

arbets-

International Conference

Labour

ILO:s hundraårsdeklaration för framtidens arbetsliv

ILO Centenary Declaration for the Future of Work

Antagen av konferensen vid dess hundraåttonde möte, i Genève den 21 juni 2019.

Adopted by the conference at its one hundred and eighth session, Geneva, 21 June 2019.

Preamble

Preamble

Internationella arbetskonferensen, som samlats i Genève till sitt hundraåttonde möte, med anledning av hundraårsjubileet för Internationella arbetsorganisationen (ILO),

The International Labour Conference, meeting in Geneva at its One Hundred and Eighth Session on the occasion of the Centenary of the International Labour Organization (ILO),

Som anser att erfarenheterna från de senaste hundra åren har bekräftat att kontinuerlig och samordnad handling från regeringar och företrädare för arbetsgivare och arbetstagare är väsentligt för uppnåendet av social rättvisa, demokrati och främjande av universell och varaktig fred,

Considering that the experience of the past century has confirmed that the continuous and concerted action of governments and representatives of employers and workers is essential to the achievement of social justice, democracy and the promotion of universal and lasting peace;

som konstaterar att sådan handling har lett till historiska landvinningar i fråga om ekonomiska och sociala framsteg som resulterat i humanare arbetsvillkor,

Acknowledging that such action has brought historic advances in economic and social progress that have resulted in more humane conditions of work;

som även anser att ihållande fattigdom, ojämlikhet och orättvisa, konflikter, katastrofer och andra humanitära nödsituationer i många delar av världen utgör ett hot mot dessa framsteg och mot säkerställandet av delat välstånd och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla,

Considering also that persistent poverty, inequalities and injustices, conflict, disasters and other humanitarian emergencies in many parts of the world constitute a threat to those advances and to securing shared prosperity and decent work for all;

som erinrar om och som bekräftar de mål, uppgifter och principer och det uppdrag som

Recalling and reaffirming the aims, purposes, principles and mandate set out in the ILO

anges i ILO:s konstitution och Philadelphia-deklarationen (1944),

Constitution and the Declaration of Philadelphia (1944);

Skr. 2019/20:202
Bilaga

som understryker vikten av ILO:s deklARATION om grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet (1998) och ILO:s deklARATION om social rättvisa för en rättvis globalisering (2008),

Underlining the importance of the ILO Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work (1998) and the ILO Declaration on Social Justice for a Fair Globalization (2008);

som *drivs av* det oavvisliga krav på social rättvisa som ledde till ILO:s grundande för hundra år sedan och av övertygelsen att regeringar, arbetsgivare och arbetstagare kan ge ny kraft åt organisationen och forma framtidens arbetsliv på så sätt att den vision som organisationen är grundad på förverkligas,

Moved by the imperative of social justice that gave birth to the ILO one hundred years ago, and the conviction that it lies within the reach of the governments, employers and workers of the world to reinvigorate the Organization and shape a future of work that realizes its founding vision;

som *är medveten om* att dialogen mellan arbetsmarknadens parter bidrar till samhällens övergripande sammanhållning och är av avgörande betydelse för en väl fungerande och produktiv ekonomi,

Recognizing that social dialogue contributes to the overall cohesion of societies and is crucial for a well-functioning and productive economy;

som *även är medveten om* vikten av den roll som hållbara företag spelar genom att skapa sysselsättning och främja innovation och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor,

Recognizing also the importance of the role of sustainable enterprises as generators of employment and promoters of innovation and decent work;

som *bekräftar* att arbetet inte är en handelsvara,

Reaffirming that labour is not a commodity;

som *tar ställning för* en värld fri från våld och trakasserier,

Committing to a world of work free from violence and harassment;

som *även understryker* betydelsen av att främja multilateralism, i synnerhet när det gäller att forma det framtidens arbetsliv som vi vill se och när det gäller att ta itu med utmaningarna i arbetslivet,

Underlining also the significance of promoting multilateralism, particularly in shaping the future of work that we want and in dealing with the challenges of the world of work;

som *uppmantar* alla ILO:s parter att bekräfta sitt aldrig sviktande engagemang och att med ny kraft arbeta för att åstadkomma social rättvisa och universell och var-

Calling upon all constituents of the ILO to reaffirm their unwavering commitment and to reinvigorate their efforts to achieve social justice and universal and

aktig fred, som de enades om 1919 och 1944, och

som önskar göra ILO:s styrning mer demokratisk genom att säkerställa rättvis representation för alla regioner och fastslå principen om jämlikhet mellan medlemsstaterna,

antar denna dag, den 21 juni 2019, ILO:s hundraårsdeklaration för framtidens arbetsliv.

I

Konferensen deklarerar följande:

A. ILO firar sitt hundraårsjubileum i en tid av omvälvande förändringar i arbetslivet, vars drivkrafter är teknisk innovation, demografiska förändringar, miljö- och klimatförändringar samt globalisering, och i en tid av ihållande ojämlikhet, som har långtgående konsekvenser för arbetets natur och framtidens arbetsliv samt på människors plats och värdighet däri.

B. Det är absolut nödvändigt att skyndsamt agera för att ta till vara på möjligheterna och försöka möta utmaningarna så att man kan forma ett framtidens arbetsliv som är rättvist, inkluderande och tryggt och där det finns produktiv och fritt vald sysselsättning och anständiga arbetsvillkor för alla.

C. Ett sådant framtidens arbetsliv är av grundläggande betydelse för en hållbar utveckling som innebär ett slut på fattigdom och inte lämnar någon utanför.

D. ILO måste in i sitt andra århundrande med obevklig konsekvens bära med sig sitt konstitutionella uppdrag för social rättvisa genom att vidareutveckla sitt förhållningssätt till framtidens

lasting peace to which they agreed in 1919 and 1944; and

Desiring to democratize ILO governance by ensuring a fair representation of all regions and establishing the principle of equality among member States,

Adopts this twenty-first day of June of the year two thousand and nineteen the ILO Centenary Declaration for the Future of Work.

I

The Conference declares that:

A. The ILO marks its Centenary at a time of transformative change in the world of work, driven by technological innovations, demographic shifts, environmental and climate change, and globalization, as well as at a time of persistent inequalities, which have profound impacts on the nature and future of work, and on the place and dignity of people in it.

B. It is imperative to act with urgency to seize the opportunities and address the challenges to shape a fair, inclusive and secure future of work with full, productive and freely chosen employment and decent work for all.

C. Such a future of work is fundamental for sustainable development that puts an end to poverty and leaves no one behind.

D. The ILO must carry forward into its second century with unrelenting vigour its constitutional mandate for social justice by further developing its human-centred approach to the future of

arbetsliv med människan i fokus, ett förhållningssätt som placerar arbetstagares rättigheter och alla människors behov, strävanden och rättigheter i centrum för ekonomi-, social- och miljöpolitik.

work, which puts workers' rights and the needs, aspirations and rights of all people at the heart of economic, social and environmental policies.

E. Det faktum att organisationens medlemstal under de senaste 100 åren har vuxit till nästan universell omfattning innebär att social rättvisa kan uppnås i alla världens regioner och att ILO:s parter odelat kan medverka till detta företag endast genom att de fullt ut deltar på demokratiska och lika villkor i organisationens treparts-system för styrning.

E. The growth of the Organization over the past 100 years towards universal membership means that social justice can be achieved in all regions of the world and that the full contribution of the ILO's constituents to this endeavour can be assured only through their full, equal and democratic participation in its tripartite governance.

II

II

Konferensen deklarerar följande:

The Conference declares that:

A. Med beaktande av de genomgripande omvälvningarna inom arbetslivet och samtidigt som organisationen vidareutvecklar sitt förhållningssätt till framtidens arbetsliv med människan i fokus, måste ILO vid fullgörandet av uppdraget i sin konstitution inrikta sitt arbete på

A. In discharging its constitutional mandate, taking into account the profound transformations in the world of work, and further developing its human-centred approach to the future of work, the ILO must direct its efforts to:

i) att säkerställa en rättvis övergång till ett framtidens arbetsliv som bidrar till de ekonomiska, sociala och miljömässiga dimensionerna av hållbar utveckling,

(i) ensuring a just transition to a future of work that contributes to sustainable development in its economic, social and environmental dimensions;

ii) att fullt ut utnyttja potentialen hos tekniska framsteg och produktivitetsökning, bl.a. genom dialog mellan arbetsmarknadens parter, i syfte att åstadkomma produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor och hållbar utveckling, något som säkerställer värdighet, själv-

(ii) harnessing the fullest potential of technological progress and productivity growth, including through social dialogue, to achieve decent work and sustainable development, which ensure dignity, self-fulfilment and a just sharing of the benefits for all;

förverkligande och en rättvis fördelning av fördelarna för alla,

iii) att verka för förvärvande av färdigheter, kompetenser och kvalifikationer för alla arbetstagare under hela deras arbetsliv som ett gemensamt ansvar för regeringar och arbetsmarknadens parter som syftar till

- att försöka råda bot på befintliga och förväntade kompetenskyftor,
- att ägna särskild uppmärksamhet åt säkerställandet av att utbildningssystemen är lyhörda för arbetsmarknadens behov, med hänsyn tagen till arbetslivets utveckling, och
- att förstärka arbetstagares kapacitet att ta till vara på tillgängliga möjligheter till produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor,

iv) att utarbeta verkningfull politik inriktad på att skapa full, produktiv och fritt vald sysselsättning och arbetstillfällen med anständiga arbetsvillkor för alla, i synnerhet genom att underlätta övergången från utbildning till arbete, med tonvikten på effektiv integrering av unga i arbetslivet,

v) att stödja åtgärder som hjälper äldre arbetstagare att få utökade valmöjligheter, genom att optimera deras möjligheter till arbete med produktiva och sunda villkor av god kvalitet fram till pensionen och till möjliggörande av ett aktivt åldrande,

vi) att verka för arbetstagares rättigheter som en nyckelaspekt för uppnåendet av inkluderande och hållbar tillväxt, med fokus på föreningsfrihet och ett effektivt erkännande av rätten till

(iii) promoting the acquisition of skills, competencies and qualifications for all workers throughout their working lives as a joint responsibility of governments and social partners in order to:

- existing and anticipated skills gaps;
- pay particular attention to ensuring that education and training systems are responsive to labour market needs, taking into account the evolution of work; and
- enhance workers' capacity to make use of the opportunities available for decent work;

(iv) developing effective policies aimed at generating full, productive and freely chosen employment and decent work opportunities for all, and in particular facilitating the transition from education and training to work, with an emphasis on the effective integration of young people into the world of work;

(v) supporting measures that help older workers to expand their choices, optimizing their opportunities to work in good-quality, productive and healthy conditions until their retirement, and to enable active ageing;

(vi) promoting workers' rights as a key element for the attainment of inclusive and sustainable growth, with a focus on freedom of association and the effective recognition of the right to

kollektiva avtalsförhandlingar som möjliggörande rättigheter,

collective bargaining as enabling rights;

Skr. 2019/20:202
Bilaga

vii) att åstadkomma jämställdhet i arbetslivet genom en agenda för omvälvande förändringar, med regelbundna lägesutvärderingar, som

(vii) achieving gender equality at work through a transformative agenda, with regular evaluation of progress made, which:

- säkerställer lika möjligheter, deltagande på lika villkor och likabehandling, däribland lika lön för kvinnor och män för arbete av lika värde,
- möjliggör en mer välbalanserad fördelning av familjeansvar,
- ger utrymme att uppnå en bättre balans mellan arbete och privatliv genom att göra det möjligt för arbetstagare och arbetsgivare att komma överens om lösningar, bland annat i fråga om arbetstid, som tar hänsyn till deras respektive behov och nytta och
- främjar investeringar i vård- och omsorgsekonomin,

- ensures equal opportunities, equal participation and equal treatment, including equal remuneration for women and men for work of equal value;
- enables a more balanced sharing of family responsibilities;
- provides scope for achieving better work–life balance by enabling workers and employers to agree on solutions, including on working time, that consider their respective needs and benefits; and
- promotes investment in the care economy;

viii) att säkerställa lika möjligheter och likabehandling i arbetslivet för personer med funktionsnedsättning och för andra personer i utsatta situationer,

(viii) ensuring equal opportunities and treatment in the world of work for persons with disabilities, as well as for other persons in vulnerable situations;

ix) att stödja den roll som den privata sektorn spelar som en huvudsaklig källa till ekonomisk tillväxt och sysselsättningskapande genom att främja en gynnsam miljö för entreprenörskap och hållbara företag, särskilt mikroföretag samt små och medelstora företag samt kooperativ och den sociala och solidariska ekonomin, för genererande av anständiga arbetsvillkor, produktiv sysselsättning och förbättrad levnadsstandard för alla,

(ix) supporting the role of the private sector as a principal source of economic growth and job creation by promoting an enabling environment for entrepreneurship and sustainable enterprises, in particular micro, small and medium-sized enterprises, as well as cooperatives and the social and solidarity economy, in order to generate decent work, productive employment and improved living standards for all;

- x) att stödja den offentliga sektorns roll som en betydande arbetsgivare och tillhandahållare av offentliga tjänster av kvalitet, (x) supporting the role of the public sector as a significant employer and provider of quality public services;
- xi) att stärka arbetsmarknadsmyndigheter och yrkesinspektioner, (xi) strengthening labour administration and inspection;
- xii) att säkerställa att olika slags arbetsformer och produktions- och affärsmodeller, däribland inom inhemska och världsomspännande leveranskedjor, utökar möjligheterna till sociala och ekonomiska framsteg, sörjer för anständiga arbetsvillkor och bidrar till full, produktiv och fritt vald sysselsättning, (xii) ensuring that diverse forms of work arrangements, production and business models, including in domestic and global supply chains, leverage opportunities for social and economic progress, provide for decent work and are conducive to full, productive and freely chosen employment;
- xiii) att utrota tvångs- och barnarbete, att främja produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla och att främja gränsöverskridande samarbete, bland annat inom områden eller sektorer med en hög grad av internationell integration, (xiii) eradicating forced and child labour and promoting decent work for all and fostering cross-border cooperation, including in areas or sectors of high international integration;
- xiv) att främja övergången från den informella till den formella ekonomin, samtidigt som landsbygdsområden ägnas vederbörlig uppmärksamhet, (xiv) promoting the transition from the informal to the formal economy, while giving due attention to rural areas;
- xv) att utveckla och förbättra system för socialt skydd som är tillräckliga, hållbara och anpassade efter arbetslivsutvecklingen, (xv) developing and enhancing social protection systems, which are adequate, sustainable and adapted to developments in the world of work;
- xvi) att som svar på medlemmarnas behov fördjupa sitt arbete när det gäller internationell arbetsmigration och göra det mer storskaligt och att inta en ledarroll när det gäller produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor i fråga om arbetsmigration, och (xvi) deepening and scaling up its work on international labour migration in response to constituents' needs and taking a leadership role in decent work in labour migration; and

xvii) att intensifiera dialogen och samarbetet inom det multilaterala systemet med siktet inställt på att stärka den politiska samstämmigheten, i linje med erkännandet av att:

- produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor är nyckeln till hållbar utveckling, till åtgärder mot ojämlika inkomster och till avskaffande av fattigdom, med särskild uppmärksamhet ägnad åt områden som drabbats av konflikter, katastrofer och andra humanitära nödsituationer, och att
- det i en globaliserad värld är så att ett lands underlåtande att anamma humana arbetsvillkor mer än någonsin lägger hinder i vägen för framsteg i samtliga övriga länder.

B. Dialog mellan arbetsmarknadens parter, inklusive kollektiva avtalsförhandlingar och trepartssamarbete, utgör en väsentlig grund för alla ILO:s insatser och bidrar till framgångsrikt beslutsfattande i organisationens medlemsstater.

C. Effektivt arbetsplats-samarbete är ett verktyg avsett att bidra till säkerställandet av säkra och produktiva arbetsplatser på ett sätt som tar hänsyn till kollektiva avtalsförhandlingar och resultatet av dem och som inte undergräver fackföreningarnas roll.

D. Säkra och sunda arbetsvillkor är grundläggande för anständigt arbete.

III

Konferensen uppmanar alla medlemmar att, med beaktande av nationella förhållanden,

(xvii) intensifying engagement and cooperation within the multilateral system with a view to strengthening policy coherence, in line with the recognition that:

- decent work is key to sustainable development, addressing income inequality and ending poverty, paying special attention to areas affected by conflict, disaster and other humanitarian emergencies; and
- in conditions of globalization, the failure of any country to adopt humane conditions of labour is more than ever an obstacle to progress in all other countries.

B. Social dialogue, including collective bargaining and tripartite cooperation, provides an essential foundation of all ILO action and contributes to successful policy and decision-making in its member States.

C. Effective workplace cooperation is a tool to help ensure safe and productive workplaces, in such a way that it respects collective bargaining and its outcomes, and does not undermine the role of trade unions.

D. Safe and healthy working conditions are fundamental to decent work.

III

The Conference calls upon all Members, taking into account national circumstances, to work

individuellt och kollektivt, på grundval av tripartism och dialog mellan arbetsmarknadens parter samt med ILO:s stöd, arbeta för att vidareutveckla sitt förhållnings-sätt till framtidens arbetsliv med människan i fokus genom att

A. förstärka alla människors kapacitet att dra nytta av möjligheterna med ett arbetsliv i förändring genom

i) faktiskt uppnående av jämställdhet vad gäller möjligheter och behandling,

ii) effektivt livslångt lärande och kvalitetsutbildning för alla,

iii) tillgång för alla till omfattande och hållbart socialt skydd samt

iv) effektiva åtgärder för stöd till människor vid de övergångssituationer som de kommer att ställas inför under hela sina arbetsliv,

B. förstärka arbetsinstitutioner för säkerställande av tillräckligt skydd för alla arbetstagare, och bekräfta anställningsförhållandets fortsatta relevans som ett sätt att ge arbetstagare förutsebarhet och rättsligt skydd, samtidigt som man erkänner hur stor den informella ekonomin är och behovet av att säkerställa effektiva åtgärder för att åstadkomma en övergång till den formella ekonomin, varvid alla arbetstagare bör åtnjuta tillräckligt skydd i överensstämmelse med agendan för produktiv sysselsättning med anständiga villkor, med beaktande av

i) iakttagande av deras grundläggande rättigheter,

individually and collectively, on the basis of tripartism and social dialogue, and with the support of the ILO, to further develop its human-centred approach to the future of work by:

A. Strengthening the capacities of all people to benefit from the opportunities of a changing world of work through:

(i) the effective realization of gender equality in opportunities and treatment;

(ii) effective lifelong learning and quality education for all;

(iii) universal access to comprehensive and sustainable social protection; and

(iv) effective measures to support people through the transitions they will face throughout their working lives.

B. Strengthening the institutions of work to ensure adequate protection of all workers, and reaffirming the continued relevance of the employment relationship as a means of providing certainty and legal protection to workers, while recognizing the extent of informality and the need to ensure effective action to achieve transition to formality. All workers should enjoy adequate protection in accordance with the Decent Work Agenda, taking into account:

(i) respect for their fundamental rights;

ii) en tillräcklig lagstadgad eller avtalsenlig minimilön,	(ii) an adequate minimum wage, statutory or negotiated;
iii) maximigränser för arbetstid och	(iii) maximum limits on working time; and
iv) hälsa och säkerhet på arbetsplatsen,	(iv) safety and health at work.
C. främja varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla genom	C. Promoting sustained, inclusive and sustainable economic growth, full and productive employment and decent work for all through:
i) makroekonomisk politik som har de målen som sin centrala målsättning,	(i) macroeconomic policies that have those aims as their central objective;
ii) handelspolitik, industripolitik och sektoriell politik som främjar produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor och stärker produktiviteten,	(ii) trade, industrial and sectoral policies that promote decent work, and enhance productivity;
iii) investeringar i infrastruktur och inom strategiska sektorer för att hantera drivkrafterna bakom omvälvande förändringar i arbetslivet,	(iii) investment in infrastructure and in strategic sectors to address the drivers of transformative change in the world of work;
iv) politik och incitament som främjar hållbar och inkluderande ekonomisk tillväxt, skapande och utveckling av hållbara företag, innovation och övergången från den informella till den formella ekonomin och som främjar en anpassning av affärsmetoder till målen i denna deklaration samt	(iv) policies and incentives that promote sustainable and inclusive economic growth, the creation and development of sustainable enterprises, innovation, and the transition from the informal to the formal economy, and that promote the alignment of business practices with the objectives of this Declaration; and
v) politik och åtgärder som säkerställer lämpligt skydd av integritet och personuppgifter samt möter utmaningar och möjligheter i arbetslivet som avser digitalisering av arbetslivet, däribland arbete via digitala plattformar.	(v) policies and measures that ensure appropriate privacy and personal data protection, and respond to challenges and opportunities in the world of work relating to the digital transformation of work, including platform work.

Konferensen deklarerar följande:

The Conference declares that:

A. Fastställande, främjande och ratifikation av samt tillsyn över internationella arbetsnormer är av grundläggande betydelse för ILO. Det förutsätter att organisationen har och verkar för en tydlig, gedigen och aktuell samling internationella arbetsnormer och ytterligare stärker öppenheten och insynen. Internationella arbetsnormer behöver också kunna anpassas till arbetslivsmönster i förändring, skydda arbetstagare och beakta hållbara företags behov samt vara föremål för auktoritativ och verkkningsfull tillsyn. ILO kommer att bistå sina medlemmar vid ratifikationen och den faktiska tillämpningen av standarderna.

A. The setting, promotion, ratification and supervision of international labour standards is of fundamental importance to the ILO. This requires the Organization to have and promote a clear, robust, up-to-date body of international labour standards and to further enhance transparency. International labour standards also need to respond to the changing patterns of the world of work, protect workers and take into account the needs of sustainable enterprises, and be subject to authoritative and effective supervision. The ILO will assist its Members in the ratification and effective application of standards.

B. Alla medlemmar bör arbeta för ratifikation och genomförande av ILO:s kärnkonventioner och med jämna mellanrum, i samråd med arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer, överväga ratifikation av andra ILO-standarder.

B. All Members should work towards the ratification and implementation of the ILO fundamental Conventions and periodically consider, in consultation with employers' and workers' organizations, the ratification of other ILO standards.

C. Det åligger ILO att förstärka sina trepartsparters kapacitet att

C. It is incumbent on the ILO to strengthen the capacity of its tripartite constituents to:

i) uppmuntra utvecklingen av starka och representativa organisationer för arbetsmarknadens parter,

(i) encourage the development of strong and representative social partner organizations;

ii) delta i alla berörda processer, bland annat gentemot institutioner och i fråga om program och politik med anknytning till arbetsmarknaden, inom och över gränser, och

(ii) engage in all relevant processes, including with labour market institutions, programmes and policies, within and across borders; and

iii) diskutera alla grundläggande principer och rättigheter på arbets-

(iii) address all fundamental principles and rights at work, at all

platsen, på alla nivåer, beroende på vad som är lämpligt, genom kraftfulla, inflytelserika och inkluderande mekanismer för dialogen mellan arbetsmarknadens parter

i övertygelsen om att sådan representation och dialog bidrar till samhällets övergripande sammanhållning och är en fråga av allmänt intresse och helt avgörande för en välfungerande och produktiv ekonomi.

D. De tjänster som ILO erbjuder sina medlemsstater och arbetsmarknadens parter, framför allt genom utvecklingssamarbete, måste vara förenliga med organisationens uppdrag och grunda sig på en gedigen förståelse av, och uppmärksamhet åt, deras olika omständigheter, behov, prioriteringar och utvecklingsnivåer, bl.a. genom ett utökat syd-syd-samarbete och triangulärt samarbete.

E. ILO bör bibehålla kapacitet och sakkunskap på högsta nivå inom statistik, forskning och kunskapsförsörjning för att ytterligare kunna höja kvaliteten på sin evidensbaserade policyrådgivning.

F. På grundval av sitt konstitutionsuppdrag måste ILO inta en viktig roll i det multilaterala systemet genom att förstärka sitt samarbete och genom att utarbeta institutionella arrangemang gentemot andra organisationer för att främja samstämmiga policyer som ett led i sin strävan efter ett förhållningssätt till framtidens arbetsliv med människan i fokus, med ett erkännande av de starka, komplexa och helt avgörande kopplingarna mellan social-,

levels, as appropriate, through strong, influential and inclusive mechanisms of social dialogue,

in the conviction that such representation and dialogue contribute to the overall cohesion of societies and are a matter of public interest, and are crucial for a well-functioning and productive economy.

D. The services that the ILO offers to its member States and social partners, notably through development cooperation, must be consistent with its mandate and based on a thorough understanding of, and attention to, their diverse circumstances, needs, priorities and levels of development, including through expanded South-South and triangular cooperation.

E. The ILO should maintain the highest levels of statistical, research and knowledge management capacities and expertise in order to further strengthen the quality of its evidence-based policy advice.

F. On the basis of its constitutional mandate, the ILO must take an important role in the multilateral system, by reinforcing its cooperation and developing institutional arrangements with other organizations to promote policy coherence in pursuit of its human-centred approach to the future of work, recognizing the strong, complex and crucial links between social, trade, financial, economic and environmental policies.

Skr. 2019/20:202
Bilaga

handels-, finans-, ekonomi- och
miljöpolitik.

Ovanstående är ILO:s hundraårs-
deklaration för framtidens arbets-
liv, som vederbörligen antogs av
Internationella arbetsorga-
nisationen vid dess hundraåttonde
möte som hölls i Genève och som
förklarades avslutat den 21 juni
2019.

The foregoing is the ILO
Centenary Declaration for the
Future of Work, duly adopted by
the General Conference of the
International Labour Organization
during its One Hundred and
Eighth (Centenary) Session which
was held at Geneva and declared
closed on 21 June 2019.

TILL BEKRÄFTELSE HÄRAV
har vi denna dag, den tjugoförsta
juni 2019, undertecknat denna
deklaration.

IN FAITH WHEREOF we have
appended our signatures this
twenty-first day of June 2019:

Konferensens ordförande,
JEAN-JACQUES ELMIGER

The President of the Conference,
JEAN-JACQUES ELMIGER

Internationella arbetsbyråns
generaldirektör,
GUY RYDER

The Director-General of the
International Labour Office,
GUY RYDER

Arbetsmarknadsdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 3 september 2020

Närvarande: statsrådet Johansson, ordförande, och statsråden Lövin, Baylan, Hallengren, Hultqvist, Andersson, Bolund, Damberg, Shekarabi, Ygeman, Eriksson, Linde, Ekström, Eneroth, Nilsson, Ernkrans, Lindhagen, Lind, Hallberg, Nordmark, Micko

Föredragande: statsrådet Nordmark

Regeringen beslutar skrivelse ILO:s hundraårsdeklaration för framtidens arbetsliv